

Státní okresní archiv Klatovy

Místní školní rada Komušín

1921–1949

Inventář

EL NAD č.: 1543

AP č.: 642

Eva Ulrichová

Klatovy 2017

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	4
III. Archivní charakteristika archivního fondu	4
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	5
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	5
Seznam použitých pramenů a literatury	6
Příloha: Seznam použitých zkratk	7
Inventární seznam	8

Úvod

I. Vývoj původce archiválií

Místní školní rady se zřizovaly na základě zákona č. 48/1868 ř. z., kterým byla vydána pravidla o postavení školy k církvi. Dohlížely na dodržování školských zákonů a nařízení vyšších školských úřadů, na školní docházku a na chování žáků. Dále se staraly o finanční i věcné potřeby školy, včetně školních budov i pozemků. Členové místní školní rady byli voleni ze zástupců školy, obce a náboženských společností. Volební období trvalo tři roky.

Podle tohoto nařízení vznikla i Místní školní rada v Komušíně, z nejstaršího období však nejsou o její činnosti zprávy. V té době byla Obecná škola v Komušíně jednotřídní. Školní místnost byla umístěna až do roku 1924 v domě čp. 45. Ve školním roce 1897–1898 byla pro druhou třídu pronajata místnost v domě čp. 6.

Po vzniku Československé republiky v roce 1918 došlo k rozpuštění místních školních rad k 31. prosinci 1920 vládním nařízením č. 605/1920 Sb., o místních radách školních a o místních výborech školních (pro školy menšinové). Nové místní školní rady a místní školní výbory (pro menšinové školy) byly voleny k 1. lednu 1921. Funkční období bylo čtyřleté, náplň činnosti zůstala stejná. Přímý dozor nad činností rady vykonávali okresní a zemští školní inspektoři. V Komušíně byla 21. února 1921 zvolena nová místní školní rada.

V roce 1921 navštívil zdejší školu přednosta okresního úřadu s okresním lékařem, aby se přesvědčili o stavu školní budovy, která byla shledána zcela nedostačující. Obci Komušín bylo nařízeno postavit novou školní budovu. Dne 25. května 1924 podala místní školní rada žádost k Okresnímu školnímu výboru ve Strakoniciích o možnosti opravy a přístavby stávající školní budovy. Dne 3. června 1924 byla tato žádost zamítnuta. Okresní školní výbor vyzval místní školní radu a obecní zastupitelstvo, aby do konce září 1924 zakoupila místo pro stavbu nové školní budovy a nechala vyhotovit plány a rozpočet tak, aby tato budova byla odevzdána 1. září 1925. Proti tomuto rozhodnutí se předseda místní školní rady odvolal k zemské školní radě, která jeho důvody zamítla. Dne 29. července 1924 se v Komušíně konalo komisionální šetření za přítomnosti předsedy okresního úřadu rady Bočka, stavebního rady Brabce, zdravotního rady Friedmana a zástupců místní školní rady, místního obecního zastupitelstva a školy. Opět bylo rozhodnuto, že vyučování ve stávajících místnostech je nevyhovující. Dále bylo oznámeno, že nezačne-li se stavbou, bude místní školní rada zrušena a obec bude přiškolená ke škole ve Velkém Boru. Dne 15. srpna 1924 byla svolána valná hromada všech občanů, na které byl předložen návrh místní školní rady ohledně stavby. Návrh byl přijat. Pro stavbu školní budovy byla zakoupena parcela č. 132 za 8000,- korun. Celková realizace stavby byla zadána staviteli Jindřichu Bublovi

z Horažďovic za cenu 250000,- korun. Vyučování v nové školní budově čp. 67 bylo zahájeno 25. září 1925.

V období okupace bylo vládním nařízením č. 115/1941 Sb., o složení místních (újezdních) školních rad, ustanoveno, že členy místní školní rady jmenoval přednosta okresního úřadu. K další změně došlo v roce 1943, kdy se nařízením ministra školství č. 302/1943 Sb., o místní školské správě, zrušily místní školní rady. Jejich pravomoc přešla na starostu obce v sídle školní rady, nebo mohl být k tomuto účelu jmenován jiný člen obecní rady, v případě potřeby i jiná osoba (pověřený představený školní obce). Podle tohoto nařízení byl v Komušíně ustanoven František Medlín, bývalý předseda místní školní rady, jako pověřený představený školní obce.

K obnovení místních školních rad v roce 1945 došlo na základě výnosu MŠO č. 96/1945 (pokyny o úřadování školních úřadů (orgánů) místní, okresní a zemské správy). Jejich činnost se řídila vládním nařízením z roku 1920. Dne 15. června 1946 byla zvolena nová místní školní rada.

Činnost místních (újezdních) školních rad ukončil zákon č. 279/1949 Sb., o finančním hospodaření národních výborů, podle kterého byly od 1. ledna 1950 zrušeny školní obce. Jejich práva a závazky přešly na stát a finanční prostředky se staly součástí rozpočtu místního národního výboru v obci, v níž měla škola sídlo.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Dochované archiválie se pravděpodobně po celou dobu existence místní školní rady nacházely v budově školy. Kdy byly předány do archivu, se nepodařilo dohledat. Je možné pouze předpokládat, že dne 23. června 1956 došlo k jejich předání společně s písemnostmi školy v Komušíně.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Časový rozsah fondu je 1921–1949. Jazykem archiválií je čeština. Archiválie jsou poškozeny prachem.

Fond obsahuje 2 úřední knihy z let 1921–1949 a 1 karton spisů z let 1946–1948.

Při zpracování fondu byly v jeho knihách nalezeny spisy (0,01 bm) z let 1946–1948, které byly uloženy do kartonu, a tak došlo k navýšení běžných metrů fondu z původních 0,03 bm na 0,11 bm.

Pořádání a inventarizace fondu proběhly podle vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dále podle Metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010 a jeho dodatků čj. SOAP/006-1300/2014, Základních pravidel pro zpracování archiválií čj. MV-46913/AS-1/AS-2013 a Metodického pokynu Archivní správy MV v Praze čj. AS/1-2-2020/99.

Pro uspořádání archiválií daného archivního fondu bylo použito následující pořádací schéma:

- I. Úřední knihy
 - a) Správní knihy
 - b) Účetní knihy

- II. Spisový materiál
 - Spisy

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archivní fond obsahuje 1 knihu zápisů ze schůzí z let 1921–1949, ve které je uvedeno složení místní školní rady a popis její činnosti v daných volebních obdobích. Dále se dochovala účetní kniha z let 1923–1949, ze které je možné čerpat údaje o finančních příjmech a nákladech na činnost školy. Ve spisech se nachází pozvánka Okresního školního výboru ve Strakonících na ustavující schůzi z roku 1946 a žádost Místního národního výboru v Komušíně o uvolnění bytu ve školní budově z roku 1948.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond zinventarizovala v roce 2016 a archivní pomůckou opatřila v roce 2017 ve Státním okresním archivu Klatovy Eva Ulrichová.

V Klatovech 23. 3. 2017

Eva Ulrichová

Seznam použitých pramenů a literatury

SOKA Klatovy, fond *Základní devítiletá škola Komušín*, knihy inv. č. 1–2.

SOKA Klatovy, fond *Místní národní výbor Komušín*, kniha inv. č. 1.

Říšský zákoník (Reichsgesetzblatt). Vídeň: c. k. dvorní a státní tiskárna, 1868.

Sbírka zákonů a nařízení státu československého. Praha: Státní tiskárna, 1920.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1941.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1943.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé. Praha: Státní tiskárna, 1949.

Věstník ministerstva školství a osvěty. Praha: Státní nakladatelství, 1945.

JANÁK Jan, HLEDÍKOVÁ Zdeňka, DOBEŠ Jan. *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

TOPINKA, Jiří a kol. Příspěvek k pořádání školských fondů, *Archivní časopis*, 2008, roč. 58, č. 2.

Příloha: Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
AS	archivní správa
bm	běžný metr
c. k.	císařsko-královský
č.	číslo
čj.	číslo jednací
čp.	číslo popisné
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
evid. jedn.	evidenční jednotka
inv. č.	inventární číslo
kar	karton
kol.	kolektiv
MŠO	Ministerstvo školství a osvěty
MŠR	místní školní rada
MV	Ministerstvo vnitra
MNV	místní národní výbor
OŠV	okresní školní výbor
roč.	ročník
ř. z.	říšský zákoník
Sb.	sbírka zákonů
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
SOkA	státní okresní archiv
ukn	úřední kniha

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
I. Úřední knihy			
a) Správní knihy			
1	Zápisy ze schůzí (21. 2. 1921 – 10. 5. 1949)	1921–1949	ukn 1
b) Účetní knihy			
2	Účetní kniha	1923–1949	ukn 2
II. Spisový materiál			
Spisy			
3	Úřední korespondence – OŠV	1946	kar 1
4	Úřední korespondence – MNV Komušín	1948	kar 1

Název archivní pomůcky:	Místní školní rada Komušín
Značka archivního fondu:	MŠR Komušín
Časové rozmezí:	1921–1949
Počet evidenčních jednotek:	3 (2 úřední knihy, 1 karton)
Počet inventárních jednotek:	4
Rozsah v bm:	0,14
Stav ke dni:	23. 3. 2017
Zpracovatel archivního fondu:	Eva Ulrichová
Zpracovatel archivní pomůcky:	Eva Ulrichová
Počet stran:	10
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Pavel Havlovič dne 23. 3. 2017 – čj. SOAP/040-0269/2017